

בהיותי ברוסעגסון סעדיתי בערבו של יום שני 22 ביולי על סולמנו של שמאי כהנא המשמש כיום בהסקיד של מזכיר אישי לאבא אבן ואשר שימש בשעתו כמזכירו של משה שרת (בתקופת היותו שר החוץ וראש הממשלה).

ידעתי כי שמאי כהנא היה מזכירה של ועדת אולשן-דורני שמונתה ע"י שרת כדי לחקור בפרשה הידועה. ידעתי, כי הועדה הנ"ל השאירה כתיקו את השאלה מי היה האדם כמתן "החודאות" שבפקבוחיהן התחוללו המאורעות במצרים ומצאתי לנחוץ לספר לשמאי כהנא כל מה שהגיע לאזני מחתפחות הדברים באותה פרשה והכעתי את הקונתי שלא ירחק היום ומשמשו של לבון יצא לאור ויחברר מי הם האשמים האסיחיים בעלילה איומה זו.

נתברר לי, כי שמא כהנא לא ידע דבר מכל מה שנתגלה בענין זה ודברי עשו עליו רושם עמוק ומוזעזע.

כמתלך השיחה אמר לי, כי כל מה שסיפרתי לו בפרשה זו סחוק בקרבו את הרושם שקינן בלבו כבר בימים החם, כי לבון עמד בכירור זה מוקד הוכח של עדויות ממוקסקות וערוכות. אמרתי לו, כי עד היום הזה אני מאווכס על מסקנותיהם של אולשן ודורני, ובעיקר הכעתי את פליאתי על אולשן אשר כסופס עליון בעל נסיון ובצורה על חוש של צדק והכחנה לגבי עדים ועדויות השאיר פרשה זו סחוכה ועובדה זו קבעה בשעתו את גורלו הציבורי של לבון ולא נמנע כגורלם של האחרים שלפי ידיעתם הואשמו ע"י לבון כאחראים להדרכת האנשים שפעלו במצרים ושילטו בחייהם בעה זה.

שמאי כהנא הוסיף ואמר לי, כי לאחר האינפורמציה שמסרתי לו שלא היה לו כל מושק עליה הוא שלם יותר עם החשש שהיה לו, כי אולשן ודורני הודרכו בעיקר בחררה לכבוד הצבא שהיה נפגע מאוד והיה מתערער לו יצאו ג' בלי ואחרים אשמים מלפניהם בעשיית מעשים מסוג זה על דעה עצמם, מעשים אשר היו להם לדעתו הוצאות הסודות מצד בחיי המדינה שהרכבה בחינות ציבוריות ואישייות.

אמרתי לשמאי, כי הנתתו זו מוזעזעת והיא מעוררת בקרבי אסוציאציות העטורות בפרשה אחרת (פרשת דרייפוס) המוזעזעת כל אדם הנוגע בה והיא ככל למשטר אשר יכול לסופס אשיות כל מדינה. שמאי שמע דברי אלה ואמר: אסנם כך הוא הדבר והמשב הפנימי במדינה נראה לי מדאיג סבהינה זו. אמרתי לו, כי בשעתו קיימתי - כמזכיר המפלגה - שיחה עם סגן, לאחר שנמסרו לו המסקנות של אולשן ודורני. משה אמר לי אז, כי המסקנות הן סתוטות והוא הגיע לכלל החלטה שלבון לא צריך להתפטר והוא אי קיים בידה בענין זה עם לבון. אלא שלבון דרש ממנו כהנאי להגדרותו כי מסעון וג' בלי ישאו בתוצאות ושעליהם לעזוב את הפקידותם וזאת אין הוא, שיה, יכול לקבל. משה אמר לי, כי עא"ז יוכל לעסוד בכך, וכנס שהוא מתחשב עם לבון כך הוא צריך להתחשב עם הלחץ שיופעל נגדו מצד חוגי הצבא, אשר יפענו גם הם, כי המסקנות של אולשן ודורני אינן מאשימות את אנשי הצבא בפרשה זו ומיטורם של הג' בלי יעורר סערה גדולה שלא יוכל לעסוד בה. אמרתי לשמאי, כי אין אני מקטקק בישורו של משה, אולם משה לא נחג כאשר צריך היה לנהוג בפרשה זו ואת המהיר עבור ההפטרותו של לבון ויציאתם בו יכרוי של האחרים אנו משלמים בחיי המדינה עד היום הזה.

על כך ענה לי שמאי כהנא: וכי אינך יודע, כי לא משה הוא האשם והאחראי להליכתו של לבון? כסופסו של דבר, קבעו ב"ג ואחרים בהתייעצות שנתקיימה בשדה בוקר כי על לבון ללכת, ויחכו לו היה תענין נשאר כשיפוטו של משה בלכר היו שניו אחרים לחלוטין.

שמאי
דד שמאי
כהנא

6/2355